

'We hebben niet de luxe om zonder gewasbeschermingsmiddelen te kunnen'

Vanuit de land- en tuinbouwsector wordt volop ingezet op verdere verduurzaming van de sector, ook op het gebied van gewasbescherming. Dit sluit aan bij de groeiende roep vanuit de politiek om meer duurzame landbouwmethoden en om een verminderde afhankelijkheid van chemische gewasbeschermingsmiddelen. Na de Tweede Kamerverkiezingen zijn de meeste landbouwwoordvoerders inmiddels bekend. Eline Vedder (CDA) vertelt over haar visie op gewasbescherming, verduurzaming en de politieke discussie hierover, aan de hand van vijf vragen.

Eline Vedder (CDA): 'We hebben niet de luxe om zonder gewasbeschermingsmiddelen te kunnen'

De afgelopen tijd is het debat rond gewasbeschermingsmiddelen verscherpt en gepolariseerd. Hoe kijkt u hier tegenaan?

"Sterker nog, het debat over de land- en tuinbouw is in zijn totaliteit gepolariseerd. Het debat over gewasbescherming gaat daarin mee. Ik denk dat dit komt doordat een aantal mensen vindt dat de transitie naar een duurzame land- en tuinbouw niet snel genoeg gaat. Die willen zij versnellen door bepaalde dingen te verbieden, in de verwachting dat dit de verduurzaming aanjaagt.

Ik weet dat dergelijke maatregelen een aanjagende werking kunnen hebben. Maar ik vind het niet het aangewezen middel. Zeker als er nog onvoldoende alternatieven voor telers voorhanden zijn.

Eerlijk gezegd vind ik deze polarisatie waardeloos. Het leidt tot besluiten waarvan je de consequenties niet kunt overzien. En ik vind dat je van ieder besluit dat je neemt, eerst de consequenties in kaart moet brengen. Dat gebeurt nu te weinig. Zeker bij besluiten die de agrarische sector betreffen."

Kan de landbouw zonder gewasbeschermingsmiddelen?

"Nee. Er zullen altijd ziekten en plagen zijn die gewassen onder druk zetten en waartegen ze beschermd moeten worden. We hebben niet de luxe om zonder gewasbeschermingsmiddelen te kunnen, en de hoogte van de opbrengsten grotendeels te laten afhangen van de natuurlijke omstandigheden. Want is er met een groeiende wereldbevolking een enorme behoefte aan voedsel. Terwijl de hectares waarop landbouw mogelijk is, zeer beperkt zijn. Daarin hebben we een verantwoordelijkheid.

Of het misschien kan met alleen biologische middelen? Ik vind het onderscheid tussen chemische en biologische gewasbeschermingsmiddelen niet relevant. Ik vind dat je puur naar de milieu-impact moet kijken van een middel, ongeacht of het middel biologisch of chemisch is. Ook het aantal gebruikte kilogrammen is niet relevant. Bij het terugdringen van milieubelasting door gewasbeschermingsmiddelen moet je louter kijken naar de milieubelasting bij gebruik."

Hoe wilt u de inkomenszekerheid van telers veilig stellen, met voldoende financiële ruimte om te verduurzamen?

"Ten eerste moeten we niet snijden in hun pakket aan mogelijkheden om gewassen te beschermen als er nog geen alternatieven voorhanden zijn. Ik weet dat er veel nieuwe middelen in aantocht zijn, maar dat de toelating ervan vertraagd wordt door gebrek aan capaciteit bij de toelatingsinstanties. Ik vind dat hier een verantwoordelijkheid ligt voor de overheid. Als overheid moeten we bijvoorbeeld een toelatingsinstantie als het Ctgb financieel ondersteunen om voldoende capaciteit te hebben.

Draagt de overheid verantwoordelijkheid voor de inkomenszekerheid van boeren? Tot op zekere hoogte. Zo vind ik dat boeren voldoende betaald moeten krijgen voor bijvoorbeeld natuurbeheer. Maar daarnaast zou het niet zo moeten zijn dat een boer grotendeels afhankelijk is van de overheid voor voldoende inkomen. Als dat zo is, zit er iets niet goed in

het agrarisch ondernemingsklimaat. En is er vanuit de markt te weinig waardering voor het produceren van voedsel.

Waar wel een verantwoordelijkheid ligt voor de overheid, is het zorgen voor een level playing field voor de agrarische sector. Zodat Nederlandse boeren op een eerlijke manier kunnen concurreren met hun buitenlandse collega's."

Hoe kijkt u aan tegen de beoordelingen van EFSA en Ctgb? En tegen de politieke en rechterlijke inmenging in de toelatingsbeoordelingen?

"Ik vind dat je deze beoordelingen moet overlaten aan de deskundigen die hiervoor opgeleid zijn. Deze specifieke deskundigheid valt buiten de kennis van Kamerleden. Dat politici de beoordelingen van een toelatingsinstantie als het Ctgb overrulen, vind ik van de zotte. Als politici kunnen wij de kaders maken voor bijvoorbeeld het toelatingsbeleid. En als we het nodig vinden, die kaders waar nodig aanpassen. Maar met de uitvoering ervan moeten we ons niet bemoeien. Bovendien wordt de sector daarmee een politieke speelbal.

Het gebeurt nu zelfs dat rechters beoordelingen van het Ctgb overrulen. Ik weet dat ik me als politicus niet met rechterlijke uitspraken mag bemoeien. Toch heb ik hier, naar aanleiding van de eerste uitspraak, scherpe vragen over gesteld aan de minister. Het betrof een ondernemer die zich aan de wet- en regelgeving houdt. Als ondernemers in dergelijke situaties toch een verbod krijgen opgelegd, weten ze niet meer waar ze aan toe zijn. Dat vind ik niet acceptabel."

Hoe kijkt u aan tegen de gewasbeschermingsindustrie? En denkt u dat telers anno 2023 verantwoord omgaan met gewasbeschermingsmiddelen?

"Op zich heb ik een positief beeld van de gewasbeschermingsindustrie. Ik denk dat deze bedrijven serieus willen werken aan verduurzaming. Overigens zullen ze ook wel moeten. Want voor bedrijven die dat niet doen, houdt het een keer op.

Ik pleit voor meer aandacht voor de kleine teelten, omdat deze teelten nog meer dan andere teelten kampen met een krimpend middelenpakket. Ik snap dat gewasbeschermingsbedrijven de keuze maken om niet voor iedere kleine teelt een toelating aan te vragen, omdat de kosten ervan niet opwegen tegen de inkomsten. Maar het is belangrijk dat hier aandacht voor is.

Ik geloof zeker dat telers verantwoord omgaan met gewasbeschermingsmiddelen. Dat ervaar ik ook tijdens bedrijfsbezoeken in de sector. Wel zie ik dat er veel variatie is in de gebruikte hoeveelheden gewasbeschermingsmiddelen tussen telers. Uiteraard is het gebruik afhankelijk van de omstandigheden. Maar ik denk dat hier zeker nog winst te halen valt, door kennisuitwisseling tussen telers."